



Az OCLC és a Google együttműködése

A 2001–2004. júniusi időszakra tervezett Nyitott WorldCat (Open WorldCat) kísérleti program keretében azt vizsgálják, hogyan lehet egy kereskedelmi keresőrendszert összekapcsolni a WorldCat egy ellenőrzött részével. A cél: hogyan juttathatják el az olvasót a könyvtári anyagokhoz, hogy látogatottabbá tegyék a könyvtárak honlapjait. A WorldCatból mintegy kétfélmillió rövidített rekordot tartalmazó részállományt adtak át indexelésre a Google-nak, amely kb. száz könyvtár állományadatait tartalmazza. A projektben tizenkétezer könyvtár vesz részt, köztük az eredetileg is bevont felsőoktatási, iskolai és közkönyvtárak, és a később csatlakozó szövetségi és szakkönyvtárak.

A Google-ban végzett keresés után át lehet lépni egy interfészbe, ahol a kanadai és USA-beli olvasó beírhatja az irányítószámát, a többi országban pedig az ország nevét. A találatként kapott könyvtári jegyzék alapján az olvasó továbbléphet a kiválasztott könyvtár katalógusába.

A Google-lal a közös munka 2003 decemberében kezdődött, az első négyhetes időszak alatt 32 ezer keresést regisztráltak. A könyvtárosok örömmel fogadták az új lehetőséget, különösen a közkönyvtárakban örültek annak, hogy az eddigiekhez képest újfajta piacok is megnyílnak számukra. A magánegyetemek könyvtárosai azonban aggódnak, hogy olyan körökből is érkeznek hozzájuk kérések, amelyeket egyébként nem szoktak kiszolgálni. A teszteléskor figyelembe vették az Egyesült Királyság felsőoktatási könyvtárainak észrevételeit is. A következő lépésként az OCLC bővíti az együttműködő keresőrendszerek és weblapok számát, hogy képet kapjon a költségekről és a használatról, ellenőrizni tudja a szolgáltatás koncepciójának helyességét, a további fejlesztési elképzeléseket.

A program indulásakor az OCLC a könyvtárakat kiadói, bibliográfiai és egyéb könyvtári vonatkozású honlapokkal kötötte össze. A ma is működő program keretében havonta átlag ötvenezer meg-

keresés érkezik a könyvtárakhoz. A projekt zárásakor különböző használati statisztikákat fognak készíteni, a szolgáltatást a közreműködő könyvtárak munkatársai és a felhasználók fogják értékelni.

/Advanced Technology Libraries, 33. köt. 4. sz. 2004. p. 1., 10–11./

(J. É.)

A Google mint tudományos kereső

A Google nagy lépést tett a tudományos kiadók irányába, amikor egy egyéves projektet kezdeményezett a CrossRef digitális azonosítójával (DOIs), létrehozva a *CrossRef Search*-öt. Ennek segítségével a felhasználók a CrossRefben részt vevő 290 kiadó közül kilenc honlapján kereshetnek: American Physical Society, Annual Reviews, Association for Computing Machinery, Blackwell Publishing, Institute of Physics Publishing, International Union of Crystallography, Nature Publishing Group, Oxford University Press, John Wiley & Sons. A módszer lényege egy hagyományos Google-keresés, amit a fenti honlapok tartalmára szűkítenek, kiszűrve ezzel a felesleges találatok jó részét.

A CrossRef Search segítségével a tudományos folyóiratok és a konferenciaanyagok teljes szövege kereshető és érhető el a kiadóknál, amivel a kutatókat is bevonják a Google-felhasználók népes táborába. A kutatókat nem az érdeklő elsősorban, hogy melyik kiadónál lelnek rá a kívánt információra, hanem az, hogy megtalálják. Éppen ezért a több kiadónál egyszerre kereső Google/CrossRef módszer sikeres alternatívája lehet az olyan „egykiadós” keresőknek, mint amilyen például az Elsevier Scirusa.

A Google szeretné, ha a 2004. végéig tartó, ingyenes próbaidőszak alatt újabb kiadók csatlakoznának a kezdeményezéshez, és további elérést kínálnának az internet „láthatatlan területeihez”.

További információ:

<http://www.crossref.org/crossrefsearch.html>

Information World Review, 202. sz. 2004. május,

<http://www.iwr.co.uk/IWR/1154972/>

(Z. D.)

A ProQuest és az Extenza közös elektronikus folyóirat-szolgáltatása

A *Proquest Information and Learning* és az *Extenza e-Publishing Services* stratégiai szövetséget kötött, amelynek célja a kutatók és a könyvtárak elektronikus folyóiratokkal és adatbázisokkal való széles körű ellátása. A megállapodás teljes körű terjesztési és adatbázis-elhelyezési megoldást nyújt a kiadóknak, egyszerűsíti a hozzáférést a végfelhasználók számára, és az elektronikus folyóiratok kezelését a könyvtárakban. A ProQuest a könyvtárak és oktatási intézmények számára hoz létre és jelentet meg adatbázisokat világszerte. Az Abingdonban (UK) működő Extenza a kiadók részére átalakítja és tárolja a folyóiratokat, valamint előfizetéseket kezel, és felhasználói statisztikákat készít a könyvtáraknak. A közös munkához az Extenza kiadói online stratégiáját, az adatbázisok átláthatóságát, ugyanakkor a színvonalat és a felhasználói tapasztalatokat adja, míg a ProQuest jól felépített osztályozási rendszerével és keresőeszközeivel járul hozzá. A hagyományos előfizetőknek lehetőséget kínálnak a kiadók eléréséhez, a végfelhasználókat bekapcsolják a használat szerinti fizetési rendszerbe. Az egyesített szolgáltatással a felhasználói kört és az intézmények földrajzi elérhetőségét bővítik.

UMI-sajtóközlemény, 2004. április 7. 1 p. <http://www.umi.com/division/pr04/20040407.shtml>

(J. É.)

Indul a Journal of Digital Content

Journal of Digital Content címmel negyedévenként megjelenő folyóirat indul az elektronikus környezetben tárolt tartalom kezeléséről, megjelentetéséről, használatáról, felőlelve a technikai, kutatási, tervezési és gyakorlati kérdéseket. A nemzetközi kiadvánnyal a kutatókat, a fejlesztőket és a tanárokat célozták meg az oktatás, a számítástechnika, az információs és könyvtári tudományok, a szociológia, a technológia, valamint a jog területén. A

folyóirat nagyrészt kutatásokat és technikai szakcikkeket tartalmaz majd, lesznek benne esettanulmányok, gyorsjelentések az újdonságokról, szakirodalom-szemle, és vitaindító szerkesztői írások. A 2004-re tervezett célszám az elektronikus tartalom védelmével és az elektronikus könyvtárakkal foglalkozik majd.

A folyóirat nyomtatott és elektronikus formában is meg jelenik.

További információ:

<http://www.formatex.org/jdc/jdc.htm>

Library Hi Tech News, 21. köt. 2. sz. 2004. p. 32./

(Z. D.)

Új jellemzők, szakterületek és jobb hozzáférés a Thomson Gale termékeihez

A Thomson Gale, a Thomson Corporation része, kiterjeszti a hozzáférést, frissíti a jellemzőket, és új területekkel bővíti termékeit:

- A *Testing & Education Reference Center* számtalan felhasználási lehetőséget és tesztet kínál az előfizetőknek. Az adatbázis a felsőoktatásra és a munka világára való felkészülést segíti elő sokféle módon: információt ad a magán-felsőoktatásról, a hallgatói és diplomás, vezetői oktatói programokról, amelyek kereshetők a hely, az oktató, a magántanítás, sportok stb. szerint. A központ interaktív online gyakorló teszteket is kínál az olyan vizsgákhoz, mint az előkészítők, a felvételik stb. Az előfizetők automatikusan korlátlan számú alkalommal kapcsolódhatnak a tesztekhez.
- A *Biography Resource Center* kínálatában új emberek jelennek meg a „Reflektorfényben ...” honlapon. A „Reflektorfényben ... Archív” gyűjteményben gyors és könnyű a keresés az évek szerinti időrendben és az egyes éveken belül betűrendben. A felhasználókat a találatok gyors áttekintésében a nemzetiségi, foglalkozási, a születési/halálozási időpontokra vonatkozó információk segítik. Az adatbázisban a keresést több mint 37 000 deszkriptor könnyíti.
- A *Social Science Electronic Data Library (SSEDL)* adatbázis révén a Thomson Gale a társadalomtudományok magas szintű kutatásához nyújt hozzáférést világszerte a felsőoktatási és közkönyvtárakban. Több mint 250 egészségügyi,